

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ _____ /
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан _____ факультету /

Директор Інженерного навчально-
наукового інституту ім. Ю.М. Потебні
ЗНУ

(підпис) (ініціали та
прізвище)

«_____» _____ 202__

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки магістр

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма _____

(назва)

спеціалізації / предметної спеціальності _____

(за наявності)

(шифр і назва)

спеціальності _____

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань _____

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: доктор філологічних наук, доцент Шевченко Олександр Іванович

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено

на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від “ ____ ” _____ 2025_ р.

Завідувач кафедри _____

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2025 рік

Викладач: доктор філологічних наук, доцент Шевченко Олександр Іванович

Зв'язок з викладачем:

Е-mail: shavch.alex@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course>

Телефон: (061) 289-12-86

Інші засоби зв'язку: Viber, Messenger

Кафедра: теорії та практики перекладу з англійської мови, ІІ корпус, ауд.322

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Актуальні проблеми сучасної філології» відповідає навчальному плану підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». Спеціальність 8.030507: Переклад (англійська мова). Курс «Актуальні проблеми сучасної філології» є необхідною складовою частиною вивчення курсу базових філологічних дисциплін для філологів та перекладачів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- творчо використовувати у дослідницькій і практичній діяльності здобуті знання та навички, спираючись як на усталені, історично сформовані канони мовознавства і перекладознавства, так і на постулати сучасних, найновітніших, зокрема, інтуїтивістських і евристичних підходів;
- доцільно залучати у дослідженнях категоріально-понятійний апарат суміжних дисциплін: логіки, зокрема, нечіткої логіки, філософії, семіотики, дискурсології, телеології, феноменології;
- самостійно здійснювати наукові дослідження та презентувати результати розвідок у наукових публікаціях та на науково-практичних конференціях і завершити магістерський науковий проект для подання до захисту;
- раціонально і доцільно користуватися сучасними програмними продуктами на основі штучного інтелекту для виконання дослідницьких, прикладних і дидактичних завдань.

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Переклад (англійський, німецький, французький) Магістр					
Статус дисципліни:		Обов'язкова					
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2025-26	Рік навчання	1	Тижні	10
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів ¹	5	Лекційні заняття – 10 Практичні заняття – 20 Самостійна робота – 60			
Вид контролю:		Екзамен					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course				
Консультації: особисті – вівторок, четвер, з 11:00 до 13:00, II корпус, ауд. 322; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю							

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
Загальні компетентності: ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Пояснювально-ілюстративний метод та інформаційно-рецептивний (студенти здобувають знання на лекційних заняттях, або самостійно з навчальної або методичної літератури, з електронних джерел)	Усне опитування, письмовий контроль та застосування програмованого контролю.
ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.	Творчі завдання, анотації, рецензії, розв'язання проблемної ситуації, дискусії.	Колоквіум за темою лекції. Групова робота, виконання тестових завдань, презентації.
ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.	Різні форми самоконтролю, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод (здійснюється аналіз матеріалу через обговорення запропонованої проблеми).	Групова робота, виконання тестових завдань, презентації.
ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Творчі завдання, анотації, рецензії, розв'язання проблемної ситуації, дискусії з безумовною опорою на попередньо отримані теоретичні знання.	Перевірка виконання завдань для самостійної роботи з кожної теми змістового модуля.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Створення умов для активного залучення магістрів до обговорення програмного матеріалу англійською мовою.	Перевірка вміння робити повідомлення англійською та українською мовами в межах програмної тематики - усно протягом кожного модуля.
Спеціальні (предметні) компетентності: СК 9. Здатність до здійснення перекладацької діяльності на підприємствах міста.	Робота з автентичними матеріалами та розробками до тем, текстів та подкастів, моделювання, презентації.	Письмовий контроль, перевірка вміння робити повідомлення англійською та українською мовами
СК 10. Здатність кваліфіковано й коректно з точки зору теорії перекладу застосовувати іншомовні компетенції у різних сферах професійної діяльності.	Евристичний, метод, дослідницький метод (студенти самостійно здобувають наукову інформацію з відповідних джерел, формують власний погляд на проблему, що обговорюється).	Усне опитування, письмовий контроль та застосування програмованого контролю.
ПРН 18. Знати основні концепції, історію розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю філологія.	Творчі завдання, анотації, рецензії, розв’язання проблемної ситуації, дискусії.	Дискусії, есе, презентації результатів власних досліджень, тестування відповідно до змістового модуля.
ПРН 19. Розуміти та застосовувати методологію, методи та термінологічний апарат наукового дослідження у галузі гуманітарні науки.	Мозковий штурм, критичне читання та обговорення, презентації, дебати.	Дискусії, есе, презентації результатів власних досліджень.
ПРН 20. Вміти виокремлювати та інтерпретувати дані, необхідні для філологічного дослідження, висувати нові наукові ідеї. ПРН 21. Визначати основний зміст філологічних явищ, що складають теоретико-методологічну основу наукових філологічних	Лекції-дискусії стосовно проблематики сучасних семантичних теорій, застосовних в перекладознавстві. Обговорення проблемних питань, аналітичні вправи, презентації, дебати.	Усне обговорення, написання есе, презентація. Проблемно-орієнтовані завдання, есе, наукове есе.

Змістовий модуль 4. Психолінгвістичні принципи і методи дослідження у сучасній філології і перекладознавстві. Герменевтика. Смыслоутворення як філологічна і перекладознавча проблема: атрибуція смислу, інтроспекція, рефлексія, аперцепція. Психолінгвістична діагностика мовного і мовленнєвого матеріалу.

Змістовий модуль 5. Сучасна філологія і перекладознавство у цифрову добу як зкоординована взаємодія принципів обробки природньої мови (natural language processing) і формальної мови (formal language). Світоглядні, когнітивні, філологічні та перекладознавчі перспективи наукового осмислення штучного інтелекту.

3. Структура навчальної дисципліни

Згідно з розкладом. Вид заняття	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д ф.	з/ди ст ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Об'єкт, предмет і завдання курсу «Актуальні проблеми сучасної філології». Філологія і перекладознавство у пошуках смислу. Інтердисциплінарна природа філології і перекладознавства.	2	2	
Практичне заняття 1-2	Комплексний характер змістовних параметрів висловлення і методологія їх розгляду у перекладознавстві. Розбіжність у предметно-логічному значенні еквівалентних слів в оригіналі і в перекладі - врахування семантичних, синтаксичних, культурологічних розбіжностей між вихідною та цільовою мовами. Особливості відтворення конотативного аспекту значення висловлення у перекладі – знакова функція стилістичних фігур. Врахування картин світу та настанов мовців.	4		
Самостійна робота	Самостійна робота здійснюється: а) відповідно до завдань чинного модуля на основі лекційного матеріалу і рекомендованої літератури б) з можливим наданням студентам додаткових завдань відповідно до їхніх наукових інтересів, індивідуальних особливостей і здібностей.	15		

Лекція 2	Антропоцентричний вектор осмислення проблем сучасної філології та перекладознавства. Об'єктивна нетотожність смислу висловленого і смислу сприйнятого. Види інформації у повідомленні. Інформативна насиченість висловлення. Інтегративність як визначально риса підходів антропоцентричного гатунку: врахування світоглядних, мотиваційних, інтенційних, ціннісних, морально-етичних чинників смислоутворення у комунікації та перекладі. Схематичність світосприйняття та процес перекладу: гештальти, фрейми, патерни.	2		
Практичне заняття 3-4	Інформативна насиченість повідомлення. Поняття мінімальної одиниці інформації. Одиниця перекладу. Квант інформації як елементарна одиниця перекладу у перекладознавчій парадигмі. Інваріантна, пояснювальна, описова, нульова, надлишкова інформація. Визначення коефіцієнту інформативної насиченості повідомлення.	4		
Самостійна робота	Самостійна робота здійснюється: а) відповідно до завдань чинного модуля на основі лекційного матеріалу і рекомендованої літератури б) з можливим наданням студентам додаткових завдань відповідно до їхніх наукових інтересів, індивідуальних особливостей і здібностей.	15		
Лекція 3	Семантика як складова філологічного знання. Значення, смисл, референція, істинність як фундаментальні поняття семантики. Композиційна (мінімалістська) семантика, контекстуалізм і інтуїтивізм (default semantics), кумулятивні (merger) природа смислу у сучасній філології і перекладознавстві	2		
Практичне заняття 5-6	Семантичні, ситуативні, психологічні засади моделювання процесу перекладу. Денотативна модель: врахування семантичних, синтаксичних, культурологічних розбіжностей між вихідною та цільовою мовами. Етапи перекладацького процесу за денотативною моделлю: Ситуативна модель: врахування комунікативної ситуації при перекладі у всіх її проявах – середовище, культурно-історичний контекст, психологічне, прагматичне підґрунтя. Психолінгвістична модель: врахування глибинних ментальних процесів.	4		
Самостійна робота	Самостійна робота здійснюється: а) відповідно до завдань чинного модуля на основі	10		

	лекційного матеріалу і рекомендованої літератури б) з можливим наданням студентам додаткових завдань відповідно до їхніх наукових інтересів, індивідуальних особливостей і здібностей.			
Лекція 4	Психолінгвістичні принципи і методи дослідження у сучасній філології і перекладознавстві. Герменевтика. Смыслоутворення як філологічна і перекладознавча проблема: атрибуція смислу, інтроспекція, рефлексія, аперцепція. Психолінгвістична діагностика мовного і мовленнєвого матеріалу.	2		
Практичне заняття 7-8	Психолінгвістичні методи дослідження письмового перекладу. Психографологічний аналіз, контент аналіз, інтент-аналіз – синтаксична розгорнутість висловлень, архітектоніка текстової тканини, логічна стрункість наративу або її брак, емотивність (так звана “емболія”) та її врахування при перекладі, інтенційність продукування повідомлення та його сприйняття.	4		
Самостійна робота	Самостійна робота здійснюється: а) відповідно до завдань чинного модуля на основі лекційного матеріалу і рекомендованої літератури б) з можливим наданням студентам додаткових завдань відповідно до їхніх наукових інтересів, індивідуальних особливостей і здібностей.	10		
Лекція 5	Сучасна філологія і перекладознавство у цифрову добу як зкоординована взаємодія принципів обробки природньої мови (natural language processing) і формальної мови (formal language). Світоглядні, когітивні, філологічні та перекладознавчі перспективи наукового осмислення штучного інтелекту.	2	2	
Практичне заняття 9-10	Штучний інтелект і машинний переклад. Чи витіснить штучний інтелект людину зі сфери перекладацької діяльності? Основні поняття царини штучного інтелекту: статистична імовірністність, великі мовні моделі, нейронні мережі, поєднання принципів композиційної і кумулятивної (динамічної) семантики у машинному перекладі.	4		
Самостійна робота	Самостійна робота здійснюється: а) відповідно до завдань чинного модуля на основі лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; б) з можливим наданням студентам додаткових завдань	10		

	відповідно до їхніх наукових інтересів, індивідуальних особливостей і здібностей.			
--	---	--	--	--

4. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичні заняття 1, 3, 5, 7, 9,	есе, порівняльний аналіз, ситуаційне завдання тощо	опрацювання лекційної теми	знання основного матеріалу та термінології; здатність навести власні приклади та відповісти на додаткові запитання	0.5
	демонстрація презентацій	коротка вступна доповідь та презентація	релевантність та повнота підготовленого матеріалу	1
	власна думка щодо теми, що вивчається	опрацюйте матеріал лекції і рекомендовану літературу.	здатність вільно формулювати думку при переказі прочитаного та відповідати на додаткові запитання за темою	1
Практичні заняття 2, 4, 6, 8, 10,	комплексні: контрольна робота, презентація 1 самостійної робота	опрацювання лекційної теми	знання основного матеріалу та термінології; здатність навести власні приклади та відповісти на додаткові запитання	0.5

	виконання тестів	тести на множинний вибір, заповнення пропусків, перетягування.	аналіз виконаних тестів	1
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Екзамен	індивідуальне завдання передбачає виконання 2–3 завдань. Максимальна оцінка за кожне – від 5 до 10 балів.	Підготувати усну відповідь (5–7 хв). Скласти короткий огляд теоретичних і методологічних основ відповідних аспектів сучасної філології (5–7 хв).	Завдання виконано повністю, у повному обсязі, 0–2 Глибина розуміння матеріалу, релевантність, структурованість викладу 0–3 Лексична та граматична правильність, відповідність рівню C1–C2 0–2 Виступ Чіткість, логіка викладу, дотримання регламенту часу, Відповіді на запитання 0–1 Якщо завдання оцінюється на 5 балів максимум, то критерії зберігаються, але вагу кожного критерію зменшено вдвічі. Недотримання мінімальних вимог (неякісна презентація, невідповідність темі) — 0 балів.	20
	підсумковий тест	виконання підсумкового тесту	аналіз виконаних тестів	10
	співбесіда	співбесіда за темою	Логічність, грамотність і послідовність у відповідях на	10

			запитання, використання вивченої лексики	
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

5. ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Рекомендована література

1. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики. К.: Видавничий центр „Академія”, 2011.
2. Бацевич Ф., Кочан І. Лінгвістика тексту. Навчальний посібник. Львів, 2022.
3. Безугла Л. Р. Лінгвістична прагматика та дискурсивний аналіз. *Studia philologica*. 2012. Вип. 1.
4. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів / У. Еко / [пер. з англ. М. Гірняк]. – Львів: Літопис, 2004.
5. Засекіна Л. В., Засекін С. В. Ключові поняття психолінгвістики як самостійної галузі знань. Психолінгвістична діагностика : навч. посіб. Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2008.
6. Ковалів Ю. Літературознавча енциклопедія. Київ, 2007. Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznachcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_1/
7. Коломієць Л. Концептуально-методологічні засади українського поетичного перекладу. Київ: ВПЦ Київський університет, 2022.
8. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу : Навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2013.
9. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця : Нова Книга, 2017.
10. Куранова С. І. Основи психолінгвістики. К.: Академія, 2012.
11. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля. 2011.
12. Семенець О. О. Теорія твору: феноменологічні та герменевтичні аспекти. *Наукові записки*

[Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка]. Сер. : Філологічні науки (мовознавство). Кіровоград, 2008. Вип. 75(3).

13. Шевченко О. І. Телеологічна лінгвосеміотика (на матеріалі англomовної публіцистики) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2012. 218 с.
14. Шевченко О. І. Телеологічна лінгвосеміотика: глосарій базових термінів. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2021. 163 с.
15. Baker Mona. Routledge Encyclopedia of Translation Studies. London: Routledge, 2016.
16. Jaszczolt K. M. Default Semantics. Foundations of a Compositional Theory of Acts of Communication. Oxford: Oxford University Press, 2021.

Додаткова література

1. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2033.
2. Коптілов В.В. Теорія та практика перекладу. К., 2000.
3. Корунець І.В. Теорія та практика перекладу. К., 2003.
4. Чередниченко О. Про мову і переклад. К.: Либідь, 2007.
5. Шевченко О. І. Teleological Sublimation of the Meaning of a Word in the English Language Political Discourse. *Тези доповідей XIV Міжнародної наукової конференції "Іноземна філологія у XXI столітті", 25 листопада 2022 р. Запорізький національний університет.* Запоріжжя : ЗНУ, 2022. С. 146-51.
6. Шевченко О. І. Телеологічна рефлексма як імовірнісний компонент семантичної структури слова. *Нова філологія: Збірник наукових праць.* Запоріжжя: ЗНУ, 2023. Вип. 88. С. 111-119.
7. Шевченко О. І. Сучасні підходи до дослідження ціннісно-цільових аспектів смислоутворення в англomовному політичному дискурсі. *Тези доповідей XV Міжнародної наукової конференції "Іноземна філологія у XXI столітті", 24 листопада 2023 р. Запорізький національний університет.* Запоріжжя : ЗНУ, 2023. С. 116-122.
8. Шевченко О. І. Практика перекладу : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Переклад» (англійська мова). Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 144 с.
9. Шевченко О. І. Telos-based reflective constituents of meaning in political discourse. *Нова філологія: Збірник наукових праць.* Запоріжжя: ЗНУ, 2024. Вип. 95. С. 79-89. 1.3 ДА. UDC 811.111'42:32]:[124+17.023.3] DOI <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2024-95-11>
10. Шевченко О. І. Евристична природа смислу висловленого і смислу сприйнятого в англomовному політичному дискурсі. *Тези доповідей XVI Міжнародної наукової конференції "Іноземна філологія у XXI столітті", 22 листопада 2024 р. Том 2. Запорізький національний університет.* Запоріжжя : ЗНУ, 2024. С. 66-69. 0.2 ДА.
11. Шевченко О. І. Linguistic representation of the 'Telos'-based reflective sense in political discourse. *Нова філологія: Збірник наукових праць.* Запоріжжя: ЗНУ, 2024. Вип. 96. С. 173-181. 0.8 ДА. UDC 811.111'42:32]:124. DOI <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2024-96-21>.
12. Шевченко О. І. Variables affecting teleological reflective sense formation in English political discourse. *Нова філологія: Збірник наукових праць.* Запоріжжя: ЗНУ, 2025. Вип. 98. С. 193-202. UDC 811.111'37'42]:32 DOI <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2025-98-24>

13. Шевченко О. І. Argumentative underpinnings of teleological reflective sense ascription in English political discourse. *Нова філологія: Збірник наукових праць*. Запоріжжя: ЗНУ, 2025. Вип. 99.
14. Bod R., Hay J., Jannedy S. Probabilistic Linguistics. R. Bod, J. Hay, S. Jannedy. London, New York: MIT Press, 2013.
15. Galsworthy A. Poetry in translation. Oxford, 2015.
16. Haapaniemi, R. Translation as meaning-construction under co-textual and contextual constraints: A model for a material approach to translation. *Translation Studies*. Vol. 15. Issue 3. 2023.
17. House, J. Translation. The Basics. London, New York : Routledge, 2024.
18. Jaszczolt K. M. On Translating 'What Is Said': Tertium Comparationis in Contrastive Semantics and Pragmatics [Electronic resource]. Mode of access: <http://people.ds.cam.ac.uk/kmj21/ontranslating.pdf> 3. Leech G. N. Principles of Pragmatics. London: Longman. 1983.
19. McBride N. J., Varuhas J. N. E. Letters to a Law Student. A Guide to Studying Law at University. Fifth edition. Harlow, England; New York, NY : Pearson Education Limited. 2022.
20. Reynolds J. Translation: a short introduction. Cambridge: Cambridge University Press, 2016.

Інформаційні ресурси

Презентації лекцій, плани семінарських занять, текстові та автентичні аудіовізуальні матеріали, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів <https://moodle.znu.edu.ua/course>

Програмні продукти:

The Pilot,

Googl's Translate,

WordCloud: <https://www.wordclouds.com/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Cisco Webex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу tupakhina@znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2025-2026

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. (гіперпосилання на сторінку сайту)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
[HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.

